

SSTPF Årsmöteshelg

10 – 11 oktober 2009

1. "Från en röst till många"

Elisabet Brander, dirigent och kyrkomusiker, informerade om sitt projekt med Körbåt till Tallin som är planerat till september 2010. Hon är mitt i planeringsskedet och har en arbetsgrupp till sitt förfogande. Bra idéer och goda uppslag är välkomna. Sångundervisning, masterclass och mycket annat ska förhoppningsvis finnas på båten. Konserter i Tallinn i

olika lokaler inklusive Operan. Både körer och enskilda sångare är välkomna att anmäla sig. Elisabet kan man nå genom

<http://www.operaviva.se>

2. "Sångaren som patient".

Camilla Romedahl, operasångerska och logoped berättade om sitt arbete med röstpatienter. Till de yrken som drabbas av röstproblem hör läraryrket. Sångare och skådespelare är också överrepresenterade, och inom alla grupper är kvinnorna mest utsatta. I motsats till idrottsmän som är öppna med sina skador, och som har tillgång till expertis, är sångare mer utsatta, och vill inte gärna medge att de har problem. Kvinnornas överrepresentation har sin

grund i stämbandens sammanslagningsfrekvens och sammanslagningshastighet. En följd av överansträngning är de välkända knutorna/knottrorna. Camilla påvisade också skillnaden mellan knotttror, poyper och ödem. Andra problemkällor kan vara hormonbehandlingar av olika slag, likaväl som naturliga hormonförändringar hos kvinnor påverkar rösten. Hon tog också upp problematiken med förskollärares sång och den påverkan den har på barnens sjungande. För klassiska sångare är det mer självklart att ha långvarig kontakt med sångpedagog. För sångare inom pop/rock och andra genrer är det oftast inte lika självklart. I arbetet ingår hjälp till en bra röst- och andningsteknik, rökavvänjning, och ett sätt att använda rösten som är långsiktigt hållbart.

3. Maestroskolan – en av flera. På Maestroskolan i Nacka arbetar Elisabeth Jonsson, sångerska och sångpedagog. Innan hon kom dit, skaffade hon sig en gedigen erfarenhet som sånglärare för barn och ungdomar. Maestroskolan är en fristående grundskola med klassisk musikprofil. Man är inspirerad av "Lilla Akademien" och det finns en rysk profil i ledningen för musiken. Elisabeth

vittnade om bristande respekt från andra pedagoger, och hon hade blivit tvungen att bita ifrån. Man har ett tävlingsperspektiv, där man vill jämföra sig bl.a. med Adolf Fredriks Musikklasser.

4.Evterpe, en förening som verkar för att synliggöra kvinnor i musiken,

presenterades av **Helen Lux Dryselius** och **Cecilia Hage**.

I verksamheten ingår bl.a. konsertverksamhet på S:t Olofsgården i Gamla Stan i Stockholm. Just nu är fokus på att gräva fram verk av kvinnliga tonsättare och publicera ett nothäfte med utgiven eller svåråtkomlig musik. Boken kommer att ha en CD och innehålla 15 kompositioner av 14 tonsättare. Mer att läsa om Evterpe hittar du på: <http://www.evterpe.se>

5."Kommunikation från A till Ö, liten till stor i skola och samhälle".

Marianne Gutler Lindström, talpedagog och speciallärare

berättade initierat om barns språkutveckling och sitt arbete med att ge dem självkänsla och språk. Det är så mycket som 20% av de barn som börjar skolan som har så dåligt utvecklat språk att de helt enkelt inte förstår förklaringar och instruktioner. Att "avkoda" så att man kan anpassa sig efter omgivningen

är viktigt och svårt för de här barnen. För mycket TV-tittande gör det svårt att utveckla förmågan att behålla koncentrationen längre stunder, och även en sådan sak som de nutida sittvagnarna för små barn där barnen sitter framåtvända minskar den viktiga kontakten mellan vuxna och barn. Du kan läsa mer om Mariannes arbete på:

<http://www.mglspeech.nu/>

6. Anick Lamarche, som doktorerat nyligen på KTH berättade om sin forskning på sångares röster och de frågeställningar hon använt. Hela hennes avhandling finns tillgänglig på:

<http://www.speech.kth.se/~anick/>

7. Hjördis Schymberg.

Björn Östlund, Schymbergssällskapet lät oss följa Hjördis Schymbergs liv och karriär med talrika bilder och ljudexempel. För oss som på olika sätt kommit i kontakt med Hjördis var det ett kärt återseende. För att läsa mer om Schymbergsgården och verksamheten där går man in på :

<http://www.schymbergsgarden.nu>

4. **"Ragnar Blenow, Birgit Nilssons första sånglärare och även min."** Ingrid Schmidt, sångpedagog, hedersmedlem och tidigare ordförande i SSTPF berättade om sitt liv och sin utbildning i sång för Ragnar Blenow. Hans kloka teknik kom att grundlägga ett naturligt och sunt sjungande utan för högt subglottiskt tryck. Ingrid följde Birgit Nilssons framgångar, och haft glädjen att vara ihågkommen av henne med många brev och kort. Blenow blev kvar i Åstorp som kyrkomusiker och Birgit Nilsson och Ingrid Schmidt reste ner till Skåne framför allt på somrarna för att ta

lektioner. Och Ingrid kunde med glädje konstatera att hennes sångteknik än i dag stod henne bi.

5. "Från operasångare till rektor".

Anders Andersson började med att berätta om sin egen sångkarriär och möte med Birgit Nilsson. Med bakgrund i Missionskyrkan ville han från början bli präst, men i stället blev det studier både på Ingesund och KMH. Att undervisa i sång har alltid varit roligt och det har även blivit operaroller, bl.a. i Singoalla och

Tranfjädrarna. Men så småningom kom ett erbjudande från Ove Gotting, som frågade om han ville bli rektor för "[Södra Vätterbygdens Folkhögskola](#)". Han tackade ja, och det har han inte ångrat. På sin 50-årsdag fick han en gråsten med inskriptionen "allt har sin tid." Citatet är från predikaren, och stenen ligger alltid framme.

10. "Visioner från min dator" Med häpnadsväckande snabbhet och tvära kast mellan olika frågor guidade **Johan Sundberg** oss genom tankar om sång, hur olika tonansatser fungerar, om det är sant att sopraner är korta och basar långa, om man blir en sämre sångare med platt gom, om "twang" innebär högre subglottiskt tryck, och många flera intressanta frågor.

Programmen "Madde" och "Decap" användes för att illustrera hur bl.a. ändrade formanter kan öka kvaliteten av "twang" i en röst. En rolig och inspirerande inblick i forskarens arbete, med andra ord!

